

Изх. № 206/08.09.2015г.

ДО
ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ТРУДА,
СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА

Уважаеми господин Адемов,

Приложено Ви изпращаме становището на Национална мрежа за децата относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане.

Надяваме се коментарите и обратната връзка да бъдат от помощ при финализиране на Законопроекта и моля, не се колебайте да се свържете с нас, в случай на въпрос и/или нужда от допълнителна информация.

С уважение,

Георги Богданов
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

Становище по проекта на Закон за изменение и допълнение на

Закона за социално подпомагане

Национална мрежа за децата (НМД) е обединение на 127 граждански организации и съмишленици, работещи със и за деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Ние вярваме, че всички политики и практики, които засягат пряко или косвено децата, следва да се изготвят, прилагат и съблюдават, като се взема предвид принципът за висшия интерес на децата и с активното участие на самите деца и младежи.

От години Мрежата се застъпва за усъвършенстване на нормативната уредба в сферата на социалните услуги, като в тази връзка **изразяваме становище по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане.**

Национална мрежа за децата приветства уреждането със закон на безплатното предоставяне на социални услуги – делегирани от държавата дейности – за децата и на отговорността на кметовете на общините за спазването на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги. Считаме, че регламентирането на тези основни положения ще спомогне за постигане на по-голяма ефективност при прилагането на социалните услуги и разпознаване на ангажимента на местната власт за осигуряване на качествени услуги. В същото време, считаме, че държавата все още е длъжник по отношение регламентирането на изискване за **лицензиране на всички лица и/или организации, извършващи социални услуги за деца**, което ще равнопостави общините и създадените от тях юридически лица с всички останали потенциални доставчици на социални услуги.

Приветстваме и изменението в Законопроекта, направено в резултат на публичното обсъждане, организирано от Министерството на труда и социалната политика по отношение на **прецизирането на предлаганото ограничение от 3 години в срока за настаняване на деца**, което свежда до минимум възможността за автоматично преместване на дете в друга институция и/или резидентна услуга след три години поради липсата на достатъчно алтернативи.

С оглед адресиране на предизвикателствата от практиката, документиращи в последните мониторингови доклади за изпълнение на Визията за деинституционализация на децата в Р България¹ и насърчаване на семейно-ориентиран подход в развиването и прилагането на услугите, предлагаме и регламентиране на текст, свързан с философията, че **поддържането на контакт и емоционална връзка между родното семейство и детето, когато това е възможно, трябва да е основен елемент от осигуряването на постоянна грижа за всяко дете**, независимо дали има, или няма възможност за бъдеща реинтеграция или настаняване при приемни родители.

Приветстваме и предвиденото въвеждане на мултидисциплинарен подход при оценка на потребностите и при предоставяне на услугите, както и въвеждането на изискване за определяне на „водещ социален работник“ за работа по случай за всяко дете, което се

¹ http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/439/4-TI%2520MONITORINGOV%2520DOCLAD_last.doc&rct=j&frm=1&q=&esrc=s&sa=U&ei=ZSSLVdTxDYmesAGGhpTwAw&ved=0CCcQFjAD&usg=AFQjCNH59tdlQtOYEBk71iSLZQeLpwwA8w

надяваме да подкрепи прилагането на индивидуален подход към всяко едно дете. В същото време, считаме, че това трябва да е свързано и с **изменения в методиката за управление на случай**, включително отговорностите на социалните работници от ОЗД по местоживеене на детето и семейството, в случаите, когато става въпрос за различни населени места.

В тази връзка, предлагаме в рамките на работната група по Закона за социалните услуги да се сформира подгрупа, която да направи преглед на сегашната методика и да съгласува обща концепция за управление на случая при различните видове услуги. Важно е да се изясни кой отговаря за извършване на оценката на потребностите, каква е ролята на останалите компетентни специалисти, кой отговаря и следи за ефективността на предприетите действия и др.

Бихме искали да изразим нашите опасения, че **разширението на правомощията на инспекторите от Инспектората към АСП**, които имат за цел да наложат по-строг контрол върху нарушенията при предоставянето на социални услуги, **не би могло да изпълни своята функция при съществуващите в момента методи за оценка на социалните услуги**. Сегашният фокус върху търсене на документални пропуски е недостатъчен за пълноценна оценка на качеството на работа на доставчиците на социални услуги. От Национална мрежа за децата смятаме, че този фокус трябва да бъде изместен към проследяване на въздействието на услугите спрямо самите потребители и насърчаване на доставчиците на услуги да развият ефективни системи за самооценка и включване на потребителите в мониторинга и оценката на своята работа. Организациите – членове на Мрежата имат много добри практики в тази сфера, които с удоволствие ще споделим, в случай на интерес.

Също така, считаме, че промените, които вменяват по-големи отговорности на Инспектората към АСП, изразяващи се в нови функции по методическа подкрепа и контрол, предполагат необходимост от разширяване на компетенциите на инспекторите, респективно на изпълнителния директор, който утвърждава всяка методика. Предвид отговорността, с която АСП е натоварена, смятаме за уместно **изискването за квалификация и компетентност към изпълнителния директор и служителите в инспектората да бъдат заложили като изричен текст в Закона**. Вярваме, че това е обвързано и ще стимулира създаването и на **рамка за професионалните компетентности на социалните работници като база за образованието във ВУЗ и за продължаващо професионално развитие след завършване на висше образование, която да бъде законово регламентирана**. По този начин ще се гарантират ключови компетентности като знания, умения и нагласи. С оглед осигуряването на качествени социални услуги, считаме за необходимо да се предвиди и задължителна супервизия, като се изготви и професионален профил на супервизиращия специалист.

От Национална мрежа за децата приветстваме и промяната в **т. (б) от член 43е** в предложените преходни и заключителни разпоредби, касаещи промени в Закона за закрила на детето. В същото време, бихме искали да предложим допълнително **пояснение относно това, че „резултатите“ са свързани с предоставянето на обобщена информация за приключилите случаи** като успешни, неуспешни, в процес на мониторинг и подкрепа и т.н. Вярваме, че това ще допринесе тълкуването на текста да бъде еднозначно и предотврати тълкуването му като изпращане на информация за всеки един индивидуален случай.

По отношение на информационната система и предложението за създаване на чл. 43и „Взаимодействие между Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД), Агенция за социално подпомагане (АСП) и Фонд „Социална закрила“, **не разбираме необходимостта от**

подаване на сходна информация в един и същи срок до ДАЗД и АСП, което считаме, че противоречи на обявените намерения за улесняване на процедурите. Считаме, че това изискване **затруднява доставчиците** и отнема ненужен човешки, времеви и финансов ресурс, който може да бъде спестен, ако се **разработи обща информационна карта**, която да обединява необходимите данни и обслужва нуждите и на двете агенции.

Предвид предложенията за изменения в Закона за закрила на детето, обръщаме внимание и на **необходимостта от дефиниране на децата в конфликт със закона като деца в риск**, както и **регламентиране на съществуващите координационни механизми**, с оглед разпознаването им от всички заинтересовани страни и носенето на отговорност за съответните им действия и/или бездействие.

*Национална мрежа за децата
8 септември 2015 г.*